

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!
EZÉKIEL LÁTOMÁSA A CSONTOK FELTÁMADÁSÁRÓL
(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)
Gyülekezeti óraszám 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.
(Ez 37)

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata. Budapest, 2013, Kálvin Kiadó.

Szathmáry Sándor: Ünnepeink üzenete. Miskolc, 2005;

Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret. Budapest, 1995, Ráday Nyomda.

Dr. Török István: Dogmatika. Amsterdam, 1985, Free University Press.

Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése. Budapest, 1986, Szent István Társulat.

Westermann, Claus: Az Ószövetség teológiájának vázlatja. Budapest, 1993, Ráday Kollégium.)

Pünkösöd ünnepe:

A Szentlélek kitöltésének ünnepe. Húsvét után ötven nappal ünnepeljük. Nem az egyház születésének ünnepe, hiszen a Káté tanítása szerint az egyház a világ kezdete óta létezik. Így nem is lehet az egyház születésnapja. (54. kérdés-felelet) A Szentlélek nélkül nem ismernénk Jézust sem. A Szentlélek munkájában pünkösöd egy választóvonalat jelent. Már korábban is látható volt a munkája a világban. Azonban minden hívő ember életén csak pünkösdtől kezdve lett nyilvánvalóvá a Szentlélek munkája. A Szentlélek megújít és megelevenít. A Szentlélek ajándékairól, a karizmákról részletesen beszámol Pál. A Szentlélek munkája az egyháztól elválaszthatatlan. A karizmák a hívőkön keresztül az egyház épülésére szolgálnak (1Kor 14).

Szentlélek:

A Szentlélek személyéről és a munkájáról a Káté 53. kérdés-feleletében olvashatunk. A Szentlélek a Szentháromság Isten harmadik személye, akit ugyanúgy imádni kell, mint az Atyát és a Fiút. A Szentlélek minden hívő ember számára adatik. Hiszen belső bizonyágtétele révén válik a hitetlen ember Krisztus megváltói munkájában hívővé, és a Szentlélek által lesz része az embernek a bűnbocsánat ajándékában. A Szentlélek vezet el minket Krisztushoz.. A Szentlélek legfőbb munkája a hit. Ő vezet minket el a világosságra. A Szentlélek az Isten Lelke, akiért könyöröghet az ember, hogy jöjjön el. Jézus Krisztus úgy jött el a földre, hogy a Szentlélekkel különleges módon fel volt ruházva. Sem személyes keresztyén élet, sem közösségi egyházi élet nem létezik a Szentlélek munkája nélkül.

Történeti háttér:

Ezékiel próféta könyve Júda királyságának utolsó éveiben kezdődik. Izráel a két világbirodalom között lavírozva végül is nagyon rosszul járt, mert Egyiptomtól nem kapta meg a megfelelő segítséget, és végül Babilon lerombolta fővárosát és lakosságát fogságba vitte. Különösen a népnek a vezető, felső rétegét és a szaktudással rendelkezőket vitte el Nebukadneccar az országába. Így került Ezékiel is Kr. e. 597-ben Babilonba. Pap volt. A próféta elhívását már a fogságban kapta meg Kr. e. 593-ban. Ez az elhívás a fogság idejére szólt. Próféta munkássága két részre osztható. Kr. e. 593-tól 587-ig (Jeruzsálem pusztulásáig) tartott az első szakasz. Ekkor ugyanis még áll Jeruzsálem, a végső rombolás nem következett be. Ebben az időszakban Ezékiel próféciái arról szóltak, hogy Isten ítélete nem elkerülhető a nép bűnei miatt. A fogságban élőknek azt mondja, hogy ne reménykedjenek hiába abban, hogy Isten minden körülmények között megmenti Jeruzsálemet és a templomot. Azonban Jeruzsálem eleste, és a templom lerombolása után megváltozik Ezékiel próféciáinak a tartalma. A fogságban élő nép

értesült arról, hogy mi történt Júdában. Ez a nemzeti katasztrófa súlyos válságot okozott a fogságban élő népnek is. Olyan kérdések vetődtek fel, hogy vajon Istennek van-e hatalma, ha a babiloniak le tudták győzni Izráelt. Az ókori gondolkodás szerint a vereséget szenvedett népnek az istene is vereséget szenvedett. Ez a gondolkodás hatott Isten népére is. Így az a kérdés is felvetődött a népben, hogy vajon akkor, ha a templomot is el tudta pusztítani a babiloni király, akkor vajon van-e esély arra, hogy ebből a fogságból Isten kiszabadítsa és hazavezesse a népét? A fogságba került nép megtapasztalta a babiloni birodalom hatalmát és gazdagságát. A sikereket és eredményeket. Egyre nagyobb városok épültek minden fejlődött, Marduk isten kultusza virágzott. Mintha győzött volna Marduk Jahve felett. Isten ekkor a kétségbeesett és elkeseredett néphez vigasztaló igékkel küldi a prófétát. Isten fordulatot ígér. Az első prófécia, amely a fordulatról szól, a csontok megelevenítését leíró látomás. Ezzel üzeni Isten a népének, hogy az ország katasztrófális elpusztulása után is van remény, mert Isten még a halottakat is életre tudja kelteni. Ebben az időszakban nem csak a vigasztalás ígéire volt szüksége Isten népének, hanem egy nagymértékű lelki megújulásra is. Azért, hogy a katasztrófa okait megértsék, hogy sikerüljön a tragédia élménye után megújult talpra állni.

Ezékiel látomása:

A prófétáknak Isten sokszor látomásban adta tudtára az üzenetét. Egy képnek, egy látomásnak a mondanivalóját sokszor jobban meg lehet érteni és meg lehet jegyezni, mint egy szóban elmondott igazságot. Látomása az Isten Lelke által megragadott embernek lehetett. A látomásnak van egy elsődleges képi világa, amit értelmezni kell. Ebben hasonlít a példázatokhoz. Azonban a látomások sokkal jobban elrugaszkodnak a valóságtól. Sokkal drámaibb eseményeket jelenítenek meg.

Ezékielnek ez a látomása a nagy látomások sorába tartozik. Az ítélethirdetés helyett itt már a reménység üzenetét közvetíti a próféta.

A látomás jelentése, hogy Isten újraéleszti a népét, új életre kelti az övéit. Újjáteremti a halott népet. A csontoknak való prédikálás kifejezi, hogy Isten még a legreménytelenebb helyzetben élőket sem hagyja el, számára nincsen lehetetlen helyzet. Egy ember életének az élet szempontjából legreménytelenebb állapota, amikor már csak csont, és élet legkisebb jele (mindenféle mozgás és változás) megszűnik. És éppen ebben az állapotban lévőeknek kell prófétálni. Egy prófécia a próféciaiban. Ezékiel önmagát látja a látomásban. Nem egyes emberek feltámadásáról szól, és nem az idők végén következő feltámadásról, hanem arról, hogy Isten ígéretet tesz arra, hogy népe túléli a nemzeti katasztrófát.

A túlélés, a feltámadás a Teremtő Isten és a Szentlélek munkája révén történik meg. A csontok újjáteremtődnek, mint egykor a teremtésnél. Itt azonban nem a semmiből indul el az élet, bár az élet szempontjából, semmiből. És ahogyan a teremtéstörténetben Isten az ember teremtését lélek lehelésével fejezte be, itt is az újjáteremtés a négy égtáj felől érkező Lélek (Szentlélek) által történhet meg.

Isten megmagyarázza a látomást. Az az ígéret hangzik el, ami a pusztai vándorlás során is elhangzott. Isten beviszi a népét arra a földre. A bekövetkezett tragédia után csak Isten Lelke keltheti újra a népét, csak ő adhat jövőt és reményt. És ő ad.

Jelképes cselekedet:

A prófétáknak Isten sokszor az feladatot adta, hogy valamely jelképes cselekedetet hajtsanak végre. Isten nem csak verbálisan üzent, hanem látomások által is, és jelképes tettek által is. Ezékiel feladata ebben az esetben két fadarabot kellett egymáshoz illeszteni. Ennek az üzenete, hogy Isten újra egyesíteni fogja kettészakadt népét. Ezek személtető eszközök voltak a próféta számára azért, hogy a nép jobban megértse és megjegyezze az üzenetet. Ezért a próféta látomása nem csak a fogságba hurcolt népnek szól, hanem szól az északi és a déli országrésznek is, mely valamikor egy volt, de kettészakadtak. Ahogyan a múltért viselt büntetés közös, úgy a remény

igéje és üzenete is közös.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(*Felhasznált irodalom:* Jámbori Szilvia, Serdülők jövő-orientációját befolyásoló szülői nevelési stílusok vizsgálata, in: Serdülő- és gyermekpszichoterápia 2003)

Húsvét és pünkösd között a két ünnep üzenetét magában hordozó ószövetségi prófécia tárgyaló lecke elsősorban a serdülő formális művelti gondolkodására támaszkodik. Ezen kívül szem előtt tartja, hogy a szimbólumértelmezése többdimenzionális, és a szimbólumok belső tulajdonságait is megéri már.

Ezékiel prófécija tele van szimbólumokkal. Az ószövetségi prófétákhoz kapcsolódó szimbólumok összegyűjtése segíthet elhelyezni Ezékielt ebben a sorban, és megmutatni azt, hogy Izrael történetében hol a helye, ahogy a fogságban lévő népnek reményt közvetít az új kezdés lehetőségére. Tehát a serdülő számára azt az üzenetet lehet megragadni, hogy az elrontott dolgokat lehet újra kezdeni, ahelyett, hogy elkeseredne. Fontos ez a kérdés a jövőorientációja szempontjából is, amiben jelentős szerepet tölt be a szociokulturális háttére. „Vizsgálatok kimutatták, hogy a fiatalok úgy építik fel jövő-orientált céljaikat, hogy összehasonlítják motívumaikat saját tudásukkal, képességeikkel jövőbeli lehetőségeik mentén. A jövőbeli személyes célok nagyon fontos szerepet töltenek be a jövőre való felkészülésben, mivel biztos alapot adhatnak ahhoz, hogy a serdülő a jövőben felmerülő problémákkal könnyebben megküzdjön... A személyes célok rendszere egy komplex struktúra..., választást és elköteleződést is tartalmaz egyben. A célokkal való elköteleződésnek pozitív hatása van a személy szubjektív jólétére, mentális egészségére.”

Mindezeket figyelembe véve van jelentősége annak, hogy megerősítsük a tanulókat Isten Lelkének megelevenítő, új életet adó munkájában. Izrael, aki Isten szemében olyan, mint az elszáradt csont, halott, de ebből az állapotból Isten Lelke kelti őket újra életre. Érdemes csapatokban összegyűjteni a halott és az élő állapot közti különbségeket, és saját életükből példákat keresni arra, hogy mikor érezték a helyzetüket reménytelennek, magukat olyan tehetetlennek, mint az elszáradt csontok, és mikor tapasztalták meg Isten megújító erejét.

A pünkösd a három nagy ünnepünk közül a legnehezebben megragadható, a Szentháromság személyei közül a Szentlélek áll a legtávolabb a serdültől, hiszen az Atyát tudja a földi apához kapcsolni, a Fiút, mint emberré lett Istent ismeri, de a Szentlélek jelenléte nem tapasztalható kézzelfogható módon. Mégis közel hozhatjuk, mint megelevenítő erőt, aki csüggedéseinkben erőforrásunk lehet. A Szentlélek munkáját hangsúlyozva teremtsünk lehetőséget az elcsendesedésre, amikor a Lélek által imádkozhatunk a saját állapotunkért, ha 'elszáradt csont', akkor a megelevenedésért, ha 'megelevenedett', akkor pedig hálát adhatnak érte.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:

<ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje és tudja a tankönyvi szöveg segítségével elmondani „Ezékiel látomása Izráel újjáéledéséről” bibliai történetet. ○ Ismerje és tudja értelmezni a lecke Igéjét: Ezékiel 37,14. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja elemezni és értelmezni – elmondani „Ezékiel látomása Izráel újjáéledéséről” bibliai történetet. ○ Tudja, mit jelképez a történet. ○ Tudja értelmezni a lecke Igéjét: Ezékiel 37,14.
---	---

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Arra való rámutatás, hogy a Szentlélek meg tudja újítani a hívő ember életét.

Kognitív cél: Azt tudatosítani hogy a Szentlélek meg tudja újítani a hívő ember életét.

Affektív cél: Megújulás érzelmi hátterének a feltárása.

Pragmatikus cél: Arra bátorítani a diákokat, hogy elkeseredés helyett Isten Szentlelkétől kérjenek megújulást.

Óra fő része	Javaslatok	Módszertani javaslatok, taneszközök
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Játék: Újrakezdés</p> <p>páros, mozgásos játék</p> <p>Újrakezdési élethelyzetek</p> <p>Milyen élethelyzetekben lehet szüksége az embernek az újrakezdésre élethelyzetek kategorizálása Szempontok a kategorizáláshoz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitív vagy negatív élethelyzet • életkor <p>Kapcsolódó feladat:</p> <p>MFEI 2-3. f.</p>	<p>Játék leírása a További ötleteknél</p> <p>táblára</p> <p>Munkafüzet</p>
Feldolgozási javaslat	<p>Kortörténeti bevezető Ezékiel szemszögén keresztül</p> <p>Kulcsfogalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istennel kötött szövetség megszegése • ítélet • babiloni fogság • Jeruzsálem pusztulása • Ezékiel próféta • vigasztalás és remény <p>Igeolvasás</p>	<p>Biblia</p>

	<p>Tankönyvi illusztráció értelmezése</p> <p>(színes grafika) kapcsolódás: ember teremtése</p> <p>Feladattár 1. feladata</p> <p>Aranymondás:</p> <p>„<i>Lelkemet adom belétek, életre keltek.</i>” (Ez 37,14)</p> <p>Pünkösöd és megújulás: Újrakezdési élethelyzetek és a Szentlélek kiscsoportos feladat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Óra eleji élethelyzetek kiosztása • Feladat: Hogyan lehet újrakezdeni az adott élethelyzetben a Szentlélek erejével? (utalás az aranymondásra) • Csoportválaszok ismertetése • Csoportválaszok megbeszélése <p>Énekjavaslat:</p> <p>Szentlélek, jövel</p>	<p>TK 110. o.</p> <p>TK 111. o.</p> <p>fűzet</p> <p>TK énekgyűjtemény 12. ének</p>
Munkáltatás	Képregény készítése	TK 11. o. Feladattár 2. f.
Házi feladat	MFEI 4. f.	MFEI 88. o.

TOVÁBBI ÖTLETEK

Élménypedagógiai játék: ÚJRAKEZDÉS

Szükséges eszközök: papírcsíkok egyforma hosszúságúra vágva, tűzőgép (esetleg ragasztószalag), kb. 1,5 méteres, megfelelő hely, időmérő eszköz

Időigény: 15 perc (csoportfüggő)

Típus: együttműködési

Teológiai kapcsolódás: Isten lehetőséget ad az embernek az újrakezdésre. Nála nem csak egy lehetőség létezik.

Játék lényege: A gyerekek megtapasztalják, hogy valamit kipróbálhatnak újra, ha nem sikerült, akkor is ismét nekiveselkedhetnek. Sőt lehet, hogy a második alkalommal jobb eredményt is érnek el. (Ezt a stratégiai megbeszélés elősegíti.) Lehet több fordulót is tartani, csak azzal kell vigyázni, hogy ne legyen unalmas a játék. Fontos, hogy az elején ne áruljuk el, hogy van javítási lehetőség. Ha gondoljuk, mini jutalmat is ígérhetünk, ha teljesítik a feladatot. A tesztpáros az legyen, akik feltehetőleg nem a legjobb eredményt tudják elérni. Aki nem szakítja el a papírcsíkot, és a tesztpáros idejénél rövidebb idő alatt teszi meg az utat, vagy ugyanannyi alatt, az kapjon jutalmat. Mindenki csak egyszer kapjon jutalmat. **Instrukciók:** Keressetek magatoknak egy párt. Álljatok egymás mellé. A papírcsíkokkal kössétek össze magatokat a

bokátoknál. Rögzítsétek a szalagokat a tűzőgéppel (ragasztószalaggal). A feladatotok, hogy tegyétek meg a kijelölt utat minél hamarabb úgy, hogy nem szakad el a papírcsík.

Minden páros idejét mérjük. Szükség van egy tesztpárosra, akik bemutatják nekünk a feladatot. Megmérem az idejüket.

Bemutató

Köszönöm. Nos, ez az idő lesz az, amennyi alatt a többi párosnak is meg kell ezt az utat tenni. Persze gyorsabbak is lehetnek. A szintidő, amit mindenkinek teljesíteni kell: ... másodperc.

- játék és időmérés

Akik teljesítették a szintidőt és nem szakították el a szalagot, kapnak tőlem egy kis jutalmat. Megállapítom, hogy mely párosok kapnak jutalmat:...

- ajándékosztás

Néhányan nem kaptatok jutalmat. Bizonyára szeretnétek-e ti is kapni? Most lehetőségetek van arra, hogy második nekifutásra jobb eredményt érjete el. Kaptok 3 percet arra, hogy megbeszéljétek a stratégiát. Utána újra mérjük az időt.

Variáció:

Ha a kihívás nagyon könnyűnek tűnik, akkor a következő módon nehezíthetjük:

- rövidebb szalagokat adunk
- egymás mellé állnak, de egymásnak háttal állva kötik össze a lábukat
- egyik szemüket be kell fogni

Megbeszélés:

- I. Tények: Hogy sikerült eljutni a célhoz? Mi okozott nehézséget? Mit beszéltetek meg taktikaként? Számítottát-e rá előre, hogy lesz egy újabb próbálkozási mód?
- II. Érzések: Mit éreztél, sikerül elsőre? Örültél-e, hogy újra lehet próbálkozni? Milyen érzés, hogy nem csak egyszer lehetett megpróbálni? Milyen érzéssel indultál neki a második kísérletnek?
- III. Tapasztalat: Mit tanultál az újrakezdésről? Milyen tapasztalatot jelent ez a játék neked?

Szemléltető ötlet: MEGELEVENEDÉS ÉS MOZGÁSBAN LÉTEL

Hozzávalók: két zacskó szilikagél (cipők, ill. egyéb tárgy csomagolásában lehet találni szárazontartáshoz, apró átlátszó golyócskák) olló, kisebb tál, kevés víz.

Előkészületek:

Otthon próbáljuk ki az egyik zacskóval a szemléltetést. Nézzük meg, hogy mekkora tál a megfelelő, és milyen messzire ugrándoznak a kis golyócskák. Erre a kipróbált zacskónyi golyóra úgymint szükségünk lesz az órán.

1. Óvatosan száraz ollóval vágjuk fel az egyik zacskót, és a szilikagélt öntsük a tálba. Elmondhatjuk, hogy ez szemlélteti a száraz élettelen, hit nélküli embert.
2. De amikor a Lélek jön és megelevenít, akkor ez történik: (vizet öntünk a géltre lassan, ekkor megduzzad és pattogni kezd).
3. Ha eltelik egy bizonyos idő, a gél kiszárad, és olyan lesz, mint azelőtt. (Bemutatunk egy zacskó olyan szilikagélt, amelyiket korábban leöntöttünk kísérletképpen otthon, és kiszáradt.)

Kérdések a megbeszéléshez:

Az világos, hogy a víz megfelel a Léleknek, aki eltölti az embert. Ez a szemléltetés egy kicsivel többet is elmond a Lélek munkájáról. Nem csak azt, hogy megelevenít, hanem azt is, hogy csak

akkor van élet, ha van lélek. Tehát folyamatosan pótolni kell a vizet a szilikagélen, ha azt akarjuk, hogy pattogjon.